

หนังสือพัฒนา
ทักษะสมอง

- ✓ จำเพื่อใช้งาน
- ✓ ยืดหยุ่นความคิด

ไม่เหมือนกัน แต่ก็ เหมือนกัน

สฤภาดี หาญเมธี เรื่อง

ชญานิศ K. และ Parm L. ภาพ

กรองทอง บุญประคอง คำแนะนำ

ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็ก ผู้บริหารโรงเรียนจิตตเมตต์

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ คำนึง

ไม่เหมือนกัน แต่ก็เหมือนกัน

สุภาวดี หาญเมธี เรื่อง

ชญานิศ K. และ Parm L. ภาพ กรองทอง บุญประคอง คำแนะนำ

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ คำนิยาม

ไปสวนกับย่า: ไม่เหมือนกัน แต่ก็เหมือนกัน

สุภาวดี หาญเมธี เรื่อง
ชญานิศ K. และ Parm L. ภาพ
กรรทอง บุญประกอบ คำแนะนำ
นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ คำนึงยม

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2565

ราคา 125 บาท

© ลิขสิทธิ์ 2565: บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด
สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สุภาวดี หาญเมธี.

ไม่เหมือนกัน แต่ก็เหมือนกัน-- กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, 2565.

36 หน้า-- (ไปสวนกับย่า).

1. นิทาน. I. ชญานิศ เกียรติโชคชัยกุล, ผู้วาดภาพประกอบ. II. งาม เหล่าคงธรรม, ผู้วาดภาพประกอบร่วม. III. ชื่อเรื่อง.
398.2

ISBN 978-616-04-5297-2

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คิม จงสถิตย์วัฒนา • บรรณาธิการเล่ม วรณพร เขียวชาญลิตต นวพร แซ่แต้ • พิสูจน์อักษร รณชัย ทุมรัตน์ กัณหา สุวรรณรัตน์
• ออกแบบปก ชีววัฒน์ เอี่ยมพิทักษ์พร • กราฟิก จิตติมา ศรีตนทิพย์ • ประสานงานการผลิต จรัสศรี พรหมเทพ

เพลตและพิมพ์ที่ ส.พิจิตรการพิมพ์ โทร. 0-2910-2900-2

จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์คิดดี ในเครือบริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด

จัดจำหน่ายโดย

NANMEEBOOKS

บริษัท นานมีบุ๊คส์ จำกัด

เลขที่ 11 ซอยสุขุมวิท 31 (สวัสดี) ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทร. 0-2670-9800, 0-2662-3000 โทรสาร 0-2662-0919

e-mail: editorial@nanmeebooks.com • www.nanmeebooks.com • www.facebook.com/nanmeebooksfan

หนังสือเล่มนี้พิมพ์ด้วยหมึกธรรมชาติจากน้ำมันถั่วเหลือง จึงปลอดภัยต่อมนุษย์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หากหนังสือเล่มนี้ผลิตไม่ได้มาตรฐาน สำนักพิมพ์ยินดีรับผิดชอบเปลี่ยนเล่มใหม่ให้ โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น

โปรดส่งไปเปลี่ยนตามที่อยู่บริษัท หรือติดต่อ Nanmeebooks Call Center โทร. 0-2662-3000 กด 1

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ ขวนคุย

ที่เหมือนกันเราเอามาไว้ด้วยกัน ที่ไม่เหมือนกันเราแยกออกจากกัน เหมือนหรือไม่เหมือนเป็นความสามารถในการจำแนกเรียกว่า Classification เหมือนหรือไม่เหมือนแยกง่าย ๆ ออกเป็น 2 กอง

เด็ก ๆ มักจำแนกด้วยการมองเห็นก่อน แต่ที่จริงเด็ก ๆ มีสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น และมือ ตา มองเห็นว่าเหมือนหรือไม่เหมือน หู ได้ยินเสียงว่าเหมือนหรือไม่เหมือน จมูกได้กลิ่น ลิ้นลิ้มรส มือลูบคลำ แยกได้ว่าเหมือนหรือไม่เหมือน เท่านั้นเด็ก ๆ ก็สามารถจำแนกแยกพวกได้เป็น 10 กอง

แต่โลกมิได้ง่ายเท่านี้ ตามองเห็นว่ามีปากแบน ๆ เหมือนกัน ว่ายน้ำได้เหมือนกัน เช่นนี้เอาไว้พวกเดียวกัน แต่ว่าตัวหนึ่งมีปีกเหมือนนก เอาไปไว้พวกนกดีกว่าไหม ส่วนอีกตัวมีอุ้งหน้าท้องเหมือนจิ้งจิก เอาไปไว้พวกจิ้งจิกดีกว่าไหม หรือเอาทั้ง 2 ตัวไปไว้เป็นพวกเดียวกันกับปลาดีหรือเปล่า จะเห็นว่าสัมผัสทั้งห้าของเด็ก ๆ เริ่มสร้างความสับสนอลหม่านเสียแล้ว เพราะอะไร ๆ ที่เห็นมีความซับซ้อนและซ้ำซ้อนมากมาย

การจำแนกอย่างง่าย ๆ ที่เรียกว่า Classification จึงมิได้จบในขอบเดียวด้วยการแยกเป็นกลุ่ม ๆ เพราะในแต่ละกลุ่มยังมีกลุ่มย่อยและแต่ละกลุ่มย่อยมีส่วนที่ซ้อนทับกัน การจำแนกจึงมีหลายชั้นเรียกว่า Hierarchy of Classification แยกกลุ่ม แยกชั้น แยกกลุ่มอีก แยกชั้นอีก หลายชั้นหลายซ้อน เด็ก ๆ แต่ละคนทำได้ไม่เท่ากัน เหตุที่ทำได้ไม่เท่ากันมักเป็นเพราะมิได้ฝึกปรือมามากพอหรือฝึกอย่างอื่นมามากกว่า

การแบ่งกลุ่มแยกชั้นต้องมีตัวบ่งชี้คือ Index หรือตัวแปรคือ Parameter หากเด็ก ๆ ได้รับโอกาสให้กำหนดตัวบ่งชี้หรือตัวแปรเอง ก็จะจำแนกแยกชั้นสรรพสิ่งได้ละเอียดอ่อนมากขึ้น ละเอียดอ่อนมากพอที่จะเห็นดังที่ว่า “คนไม่เหมือนกัน แต่ก็เป็นคนเหมือนกัน”

ครูโรงเรียนหนึ่งสอนให้เด็ก ๆ แบ่งกลุ่มสัตว์เป็นสัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์น้ำ สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก เช่นนี้เป็นหลักสูตรที่กำหนดตัวบ่งชี้หรือตัวแปรตั้งแต่แรก

ครูอีกโรงเรียนหนึ่งพาเด็ก ๆ ไปสวนสัตว์ แล้วให้เด็ก ๆ แบ่งกลุ่มสัตว์เอาเองตามความเห็นสมควร เช่นนี้เด็ก ๆ ต้องกำหนดตัวบ่งชี้หรือตัวแปรเอาเอง เช่น สี เด็กบางคนแบ่งสัตว์ตามสี ถ้าสัตว์หนึ่งตัวมีหนึ่งสีการจำแนกก็ง่าย สมมติว่าสัตว์หนึ่งตัวมีหลายสี การจำแนกจะเริ่มซับซ้อนขึ้น

เด็กบางคนแบ่งสัตว์ตามพฤติกรรม จะเห็นว่าตัวบ่งชี้หรือตัวแปรจะซับซ้อนมากยิ่งขึ้นไปอีก ประเด็นจึงมิใช่ว่าแบ่งแบบใดจึงถูกต้อง แต่เป็นว่าเด็ก ๆ สามารถแบ่งสรรพสิ่งได้ซับซ้อนเพียงใด

เหล่านี้เริ่มต้นด้วยให้เขาได้สัมผัส แล้วพบด้วยตนเองว่า “ไม่เหมือนกัน แต่ก็เหมือนกัน”

ตามรอยย่าหลาน เส้นทางสู่การพัฒนาทักษะสมอง EF

ความน่ารักของนิทาน **“ไม่เหมือนกัน แต่ก็เหมือนกัน”** ที่ทำให้ไม่ว่าใคร (โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าใครคนนั้นคือยายหรือย่า ตาหรือปู่) เมื่อเปิดอ่านแล้วก็คงได้ยิ้มอย่างชุ่มชื่นหัวใจ เพราะนิทานกำลังฉายภาพความสัมพันธ์ที่แสนน่ารักของย่ากับหลาน ความสุขร่วมกันของคนสองคนที่มีวัยแตกต่างกันอย่างมากมายของย่ากับหลาน กลั่นกลายเป็นเวลาแห่งคุณภาพที่ช่วยส่งเสริมทักษะสมอง EF ให้เกิดขึ้นตลอดการเดินทางเที่ยวเล่นชมสวนของสองคนย่าหลานได้เป็นอย่างดี

เพราะ...สัมพันธ์ภาพที่ดีนี้แหละที่เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญทำให้พัฒนาการทางสมองของเด็ก ๆ พัฒนาก้าวหน้าได้อย่างราบรื่นเหมาะสมกับวัย ความกลัว ความวิตกกังวล ความรู้สึกไม่มั่นคงไม่ปลอดภัย รวมทั้งความเครียด คือศัตรูตัวฉกาจต่อการเจริญงอกงามของทักษะสมอง EF คอยขวางกั้นไม่ให้เด็ก ๆ กล้าริเริ่มที่จะคิด วางแผน หรือลงมือทำ หรือสบายอกสบายใจที่จะพูดคุยซักถาม ได้ตอบ ต่อยอดความคิด จากความจำเพื่อใช้งาน (Working Memory) ที่ได้รับจากประสบการณ์เดิมต่อไปได้เรื่อย ๆ อย่างเช่นเจดีกับคุณย่าในนิทาน

บทสนทนาระหว่างย่าหลานในนิทานเล่มนี้อาจจะดูเหมือนพื้น ๆ แต่กลับส่งเสริมทักษะสมอง EF อย่างมีประสิทธิภาพ คุณย่าท่านคอยหยุดคำถามให้หลานได้คิดพิจารณาไตร่ตรอง สังเกตเปรียบเทียบ จนค้นพบคำตอบด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา การคิดเชื่อมโยงจากตัวอย่างที่หลากหลายนี้จะนำไปสู่ความเข้าใจในเชิง Concept (ความคิดรวบยอด) ทำให้เด็ก ๆ ค้นพบความจริงของทุกสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ ผ่านการคิดยืดหยุ่น (Flexibility) ที่ว่าในความเหมือนก็มีความต่างและในความต่างก็มีความเหมือน ซึ่งมีให้เห็นอยู่ทั่วไปเป็นธรรมดา ฉะนั้นถ้าผู้ใหญ่อ่านนิทานเล่มนี้ให้เด็ก ๆ ฟัง ลองตั้งจังหวะให้เด็ก ๆ ได้นึกตอบในใจหรือส่งเสียงตอบออกมา คำถามเหล่านี้ก็จะไปทำงานกับสมองของเด็ก ๆ ทันที

แอบคิดว่าคงน่ารักมากเลย หากคนที่เป็คุณยายคุณย่าได้หยิบนิทานเล่มนี้ขึ้นมาอ่านให้หลานฟัง จากนั้นก็พากันออกไปเดินเล่นที่สวน พร้อมใช้สายตาของนักสังเกตมองหาสิ่งที่ **“ไม่เหมือนกัน แต่ก็เหมือนกัน”**

ครูกำ-กรรทอง บุญประคอง
ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็ก ผู้บริหารโรงเรียนจิตตเมตต์